

Sectorgids autocontrole voor de primaire dierlijke productie

Aandachtspunten varkens en rundvee (uitgezonderd vleeskalveren)

De onderstaande tabel geeft de aandachtspunten weer voor varkens en rundvee (uitgezonderd vleeskalveren) in verband met de sectorgids autocontrole voor de primaire dierlijke productie waarbij :

- 1 Deze voorwaarden kunnen bij niet-naleving aanleiding geven tot een korting van de MTR-steun of van de steun in kader van beheersovereenkomsten (afgesloten vanaf 2007)
- 2 Enkel voor bedrijven na 1/1/2003 in gebruik genomen/gebouwd/ verbouwd en voor alle bedrijven vanaf 1/1/2013
- 3 Enkel voor bedrijven gebouwd na 1/1/2003

1. Registratie en identificatie	
Is de I & R in orde?	Heeft u een beslagnummer (= bewijs van registratie binnen Sanitel)?
	Heeft u toelating van het FAVV om varkens te houden (moet aangevraagd worden door iemand die voor het eerst varkens houdt)?
	Zijn alle gespeende varkens of aangekochte varkens voorzien van één oormerk?
	Krijgen alle varkens die naar het slachthuis gaan een kloppnummer op linker- en rechterflank?
	Is er een register van aan- en verkoop van varkens?
	Is er de permanente inventaris ingevuld (= register van geboorte en sterfte, vertrek en aankomst)?
2. Diervoeder en drinkwater	
Diervoeder	
Worden de dieren voorzien van de voor hun soort bestemd diervoeder?	Uit het etiket van het voeder moet blijken dat de dieren geschikt voeder krijgen (voorbeeld biggenvoeder is uitsluitend voor biggen, ...).
Worden de dieren voorzien van vers, niet vervuild voeder, vrij van schimmels en andere zichtbare contaminaties?	Het voeder moet vers, proper en van goede kwaliteit zijn (niet beschimmeld).
	Het voeder moet bewaard worden op een nette, droge plaats, vrij van ongedierte.
	Het voeder gescheiden bewaren van eventuele gevaarlijke stoffen (pesticiden, ...).
Worden er voorzieningen getroffen om kruiscontaminatie tussen verschillende diervoeders te vermijden?	De verschillende voeders duidelijk gescheiden bewaren.
	Silo's duidelijk nummeren/identificeren zodat vergissingen niet mogelijk zijn.
	Silo's moeten op een verharde ondergrond staan.
	Gemedicineerde voeders afzonderlijk bewaren.
	Silo's waarin gemedicineerd voeder zit na gebruik reinigen.
In geval grondstoffen gebruikt worden, is dit volgens de geldende reglementering?	Grondstoffen moeten in overeenstemming zijn met de wetgeving, bvb. vismeel moet steeds geanalyseerd zijn op PCB's.
	Van alle grondstoffen dienen stalen bewaard te worden.

Wordt bedrijfseigen ruwvoeder correct geproduceerd conform de geldende wetgeving?	Ruwvoerders worden correct geproduceerd.
	Toegelaten gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen gebruiken van een erkend leverancier.
	Gekeurd spuittoestel gebruiken.
	Gewasbeschermingsmiddelen correct bewaren, wachttijden na gebruik meststoffen/gewasbeschermingsmiddelen respecteren.
Wordt bedrijfseigen mengvoeder correct geproduceerd conform de geldende wetgeving?	Stalen van grondstoffen bewaren (ook eigen granen en leveringen tussen landbouwers).
	Enkel voormengsels/additieven gebruiken indien de men over de vereiste toelating of erkenning beschikt.
Worden de dieren voorzien van diervoeders afkomstig van erkende fabrikanten met bewezen kwaliteitssysteem voor voedselveiligheid?	Diervoeders moeten worden aangekocht bij GMP erkende veevoederfabrikanten.
Wordt gemedicineerd diervoeder op een correcte manier bekomen en toegediend?	Gemedicineerde voeders worden bij erkende leveranciers aangekocht en correct bewaard en toegediend (etikettering, voorschriften bewaren, wachttijd respecteren, ...).
Wordt er een stofstaal of een voederstaal genomen bij iedere levering van voeder of enkelvoudige grondstoffen?	Van elke levering grondstoffen of voeder worden stofstalen of voederstalen bewaard (enkel voor pluimvee).
<u>Drinkwater</u>	
Wordt er schoon water gebruikt als drinkwater voor de dieren?	Er wordt schoon en vers water gebruikt (geen zichtbaar vuil, helder water, geen afwijkende kleur, geur of smaak), bij voorkeur wordt leidingwater of putwater gebruikt.
	Drinkbakken dienen regelmatig gereinigd te worden.
Wordt materiaal dat in contact komt met levensmiddelen, minstens met leidingwater gespoeld?	Voor het spoelen van melkapparatuur wordt bij voorkeur leidingwater gebruikt.
	Putwater moet minstens om de 2 jaar wordt geanalyseerd (uitsluitend voor melkvee).
3. Diergezondheid	
Is er een bedrijfsdierenarts per diersoort?	Heeft u een contract met een bedrijfsdierenarts (dierenarts die moet verwittigd worden bij vermoeden van een wettelijk aangifteplichtige ziekte) én een contract met een plaatsvervangend dierenarts? Doet u beroep op de bedrijfsdierenarts bij vermoeden van een aangifteplichtige ziekte? Wordt er om de 4 maanden een bezoekrapport (= evaluatierapport) ingevuld door de bedrijfsdierenarts?
In geval van bedrijfsbegeleiding, is er een contract voorzien met de betrokken dierenarts?	Bedrijfsbegeleiding is niet verplicht. Als er gekozen wordt om dit te doen, moet de dierenarts die bedrijfsbegeleidend dierenarts is ook bedrijfsdierenarts zijn. Bedrijfsbegeleiding is verplicht wanneer de veehouder geneesmiddelenvoorraad wil bijhouden voor meer dan 5 dagen (en maximum 2 maand). De bedrijfsbegeleidende dierenarts - controleert het geneesmiddelenregister; - maakt om de 4 maanden een evaluatierapport. Opmerking: bij rundvee en varkens is de bedrijfsdierenarts gelijk aan de bedrijfsbegeleidende dierenarts.

In geval een geneesmiddelenvoorraad toegestaan is, worden de nodige bedrijfsbezoeken aangevraagd aan de bedrijfsbegeleidende dierenarts?	De bedrijfsdierenarts die bedrijfsbegeleiding doet, moet om de 2 maand komen. Op dit moment worden de bezoeken gecontroleerd.
Worden de nodige onderzoeken, analyses en vaccinaties uitgevoerd in de verschillende stadia van de productie?	Rund: binnen de 48u na aankoop moet bloed getrokken worden voor onderzoek op brucellose, leucose en tuberculose. Als het resultaat gunstig is, komt dit op het paspoort van het rund. Varken: 3x per jaar moet bloed getrokken worden van zeugen en vleesvarkens voor onderzoek op Aujeszky en Salmonella.
Worden nieuw aangekochte dieren afgezonderd tot wanneer de resultaten van de aankooponderzoeken bekend zijn? Wordt er rekening gehouden met het gezondheidsstatuut van de aangekochte dieren?	Rund: er mogen enkel runderen aangekocht worden die vrij zijn van brucellose, leucose en tuberculose. Aangekochte runderen moeten niet in een aparte stal, maar er mag geen huid- of speekselcontact zijn met eigen dieren → in aparte afdeling van de stal tot het resultaat bekend is. Varken: er mogen enkel varkens aangekocht worden van een gelijk of een hoger statuut Quarantaine is dus niet verplicht, wel aangeraden. Bij varkens wordt een quarantaineperiode van 4 – 6 weken geadviseerd.
Worden er maatregelen genomen opdat dierlijke producten van zieke of behandelde dieren niet in de voedselketen terechtkomen?	Dieren die slachtrijp zijn en behandeld worden moeten gemerkt worden met een stift, spuitbus, band rond de poten, merken van het hok,....Zieke of behandelde koeien moeten apart gemolken worden en de melk moet apart verwerkt worden (vb. aan de kalveren geven op het bedrijf zelf).
Worden diergeneesmiddelen op een correcte manier bewaard?	Diergeneesmiddelen en spuiten mogen nooit rondslingeren. Diergeneesmiddelen moeten bewaard worden in een kastje weg van het huis, de dieren, de melk, eieren of derden (mag wel vb. in het omkleedlokaal, het administratief lokaal). Indien nodig moeten sommige medicamenten (vaccins) in de koelkast bewaard worden, dit mag niet in de keukenkoelkast in huis! Diergeneesmiddelen moeten in de originele verpakking bewaard blijven. Op de fles of doos moet de naam van de dierenarts of apotheker staan met daarbij het volgnummer van het toedienings- en verschaffingsdocument of het voorschrift.
Worden de wettelijke termijnen voor de stockage en het gebruik van diergeneesmiddelen gerespecteerd?	Zonder bedrijfsbegeleiding mag maximaal een voorraad aanwezig zijn voor 5 dagen (nabehandeling). Met contract voor bedrijfsbegeleiding mag een voorraad aanwezig zijn voor maximaal 2 maanden. Voor het gebruik van diergeneesmiddelen moet een register IN en UIT bijgehouden worden: Register IN: alle voorschrifteplichtige diergeneesmiddelen → toedienings- en verschaffingsdocumenten of voorschriften. Register UIT: gebruik van diergeneesmiddelen in de laatste 2 maanden voor slachten (ook voor reforme zeugen).
Worden diergeneesmiddelen volgens de voorschriften toegediend?	Dieren moeten behandeld worden zoals voorgeschreven in het diergeneeskundig voorschrift of het toedienings- en verschaffingsdocument of zoals in de bijsluiter. De toediening moet op de juiste manier gebeuren (in de nek, onder het vel, via drinkwater, via voeder) en in de juiste dosering.
Wordt de wachttijd gerespecteerd?	De wachttijd staat vermeld in het voorschrift of in het toedienings- en verschaffingsdocument en kan gecontroleerd worden in het register UIT.

4. Dierenwelzijn

Is er een algemene goede verzorging van de dieren? (1)	De volgende maatregelen worden genomen: opvolging van de dieren, dagelijkse controle gezondheidstoestand, maatregelen genomen om welzijn te garanderen en verwondingen te voorkomen, geen gebruik van een elektrische prikkelaar of elk ander scherp of snijdend voorwerp om dieren te verplaatsen, instructies en richtsnoeren op vlak van dierenwelzijn voor verzorgend personeel, registratie van de sterfte per diersoort, (bvb. in het bedrijfsinventaris of papieren Rendac). huisvesting garandeert dierenwelzijn door voldoende ruimte, aangepaste inrichting en materialen, voldoende verluchting en verlichting.		
	Los materiaal ('speelgoed', zoals stro, ketting, laken, mat, ...:geen autobanden) aanwezig (1, 2).		
	In groep gehouden varkens die buitengewoon agressief zijn, door andere varkens aangevallen of ziek/gewond zijn, mogen tijdelijk worden opgesloten in aparte box.		
	Indien opgesloten in aparte box moet dier zich gemakkelijk kunnen omdraaien (tenzij specifiek veterinair advies) (2).		
	Er is beschutting tegen ongunstige weersomstandigheden voor buiten gehouden varkens.		
	Continu geluidsniveau van 85 dBA of hoger vermijden (constant of plotseling lawaai).		
	Lichtintensiteit van tenminste 40 lux gedurende tenminste 8 uur per dag.(op dierhoogte gemeten, overal in ruimte).		
	Varkensstal heeft lichtdoorlatende openingen in dak en/of muren met totale oppervlakte $\geq 3\%$ van de vloeroppervlakte (3)		
	Lokalen, hokken, uitrusting en gereedschap reinigen en ontsmetten.		
	Het opvangen, opslaan en behandelen van de mest zo dat de varkens niet blootgesteld worden aan voor hun gezondheid schadelijke concentraties van gassen (ammoniak, koolzuur, H ₂ S en CO).		
	Voeder- en drinkinstallatie goed bereikbaar, geen gevaar voor verwonding.		
	Enkel toegelaten ingrepen, couperen van staarten en het verkleinen van de hoektanden mag niet als routinemaatregel, alleen bij vaststellen van bepaalde kwetsuren van spenen bij zeugen of van oren en staarten bij andere varkens. Vooraf moeten eerst maatregelen worden getroffen om dit te voorkomen.		
	Specifieke voorwaarden voor varkens	In groep gehouden vleesvarkens van meer dan 110 kg: vrije vloerruimte van tenminste 1 m ² (1)	
		In groep gehouden varkens met ander gewicht: vrije vloerruimte van ten minste:	
Levend gewicht (kg)		m ²	
tot 10		0,15	
van 10 tot 20		0,20	
van 20 tot 30		0,30	
van 30 tot 50		0,40	
van 50 tot 85	0,55		
van 85 tot 110	0,65		
Oppervlakte wordt verminderd of vermeerderd met 10% al naargelang in een groep respectievelijk minder dan zes dieren of meer dan 40 dieren leven.			

	Betonnen roostervloeren hebben maximale spleetbreedte van 18 mm en minimale balkbreedte van 80 mm voor gebruiksvarkens (1,2).
	Betonnen roostervloeren hebben maximale spleetbreedte van 14 mm en minimale balkbreedte van 50 mm voor gespeende varkens (2).
	Betonnen roostervloeren hebben maximale spleetbreedte van 18 mm en minimale balkbreedte van 80 mm voor gebruiksvarkens.
	Maatregelen nemen om afwijkende gevechten te voorkomen bij in groep gehouden varkens.
	Zo weinig mogelijk dieren toevoegen éénmaal de groepen gevormd. Dieren zo vlug mogelijk in groepen plaatsen, bij voorkeur vóór of anders ten hoogste één week na het spenen, varkens moeten voldoende mogelijkheden hebben om aan andere varkens ontsnappen en zich voor hen te verbergen.
	Systematisch toedienen van kalmeermiddelen om toevoegen van dieren aan een groep te vergemakkelijken, is verboden (tenzij in uitzonderlijke gevallen en op advies van een dierenarts).
Specifieke voorwaarden voor biggen	Een deel van de totale vloeroppervlakte is groot genoeg om alle dieren tegelijk te laten rusten, moet bestaan uit een dichte vloer of moet worden voorzien van een mat of van stro of ander geschikt materiaal.
	Biggen mogen niet worden gespeend voordat zij 28 dagen oud zijn, tenzij omwille van welzijn of de gezondheid van de zeug of van de biggen. Ten hoogste zeven dagen vroeger spenen mag wanneer ze naar gespecialiseerde voorzieningen worden gebracht die volledig worden leeggemaakt en grondig worden gereinigd en ontsmet voordat een nieuwe groep wordt binnengebracht en die gescheiden zijn van de zeugen.
	In kraamhok moeten biggen voldoende ruimte hebben om ongehinderd te kunnen zuigen.
	Bij betonnen roostervloeren maximale grootte van de spleetbreedte 11 mm en de minimale balkbreedte 50 mm (2).
Specifieke voorwaarden voor beren	Voldoende vrije vloeroppervlakte van tenminste 6 m ² waarvan een deel (groot genoeg om te liggen) bestaat uit dichte vloer, mat, stro, ... (1).
	Wanneer hok wordt gebruikt voor het dekken, vrije vloeroppervlakte minstens 10 m ² en hok volledig vrij van obstakels.
	Inkorten van slagtanden van beren mag om verwondingen bij andere dieren te voorkomen of om veiligheidsredenen.
	Omdraaien in berenhokken mogelijk, beer kan andere varkens horen, ruiken en zien.
Specifieke voorwaarden voor zeugen en gelten	Het aanbinden van zeugen en gelten is verboden (1).
	Verplichte groepshuisvesting voor zeugen en gelten vanaf vier weken na de inseminatie tot één week voor de verwachte werpdatum (tussen dag 31 en dag 108) (niet voor bedrijven met minder dan 10 zeugen mits zij zich gemakkelijk in de box kunnen omdraaien) (1,2).
	Zijden van de box zijn langer dan 2,8 m. Indien minder dan zes dieren in een groep worden gehouden, zijn de zijden langer zijn dan 2,4 m (2).
	Voor zeugen
	- vrije vloeroppervlakte minimaal 2,25 m ² per zeug (indien minder dan zes dieren is 1,80 m ² nodig) (1,2).
	- bij groepen van tenminste 40 mag vrije vloeroppervlakte worden verkleind met 10 %.(2)
	- 1,3 m ² per zeug moet uit dichte vloer bestaan (= vloer met maximaal 15 % openingen) (1,2).

	Voor gelten na inseminatie - vrije vloerruimte minimaal 1,64 m ² per gelt (indien minder dan zes dieren is 2,50 m ² nodig) (1,2). - 0,95 m ² per gelt moet uit dichte vloer bestaan (= vloer met maximaal 15 % openingen) (1,2). - bij groepen van tenminste 40 mag vrije vloerruimte worden verkleind met 10 % (2)
	Bij <u>betonnen</u> roostervloeren een balkbreedte van minstens 80 mm en spleetbreedte ten hoogste 20 mm (1,2).
	In laatste week vóór het werpen moeten zeugen en gelten over voldoende en adequaat nestmateriaal beschikken, tenzij dit door de op het bedrijf gebruikte mengmestmethode technisch niet uitvoerbaar is.
	Achter de zeug of gelt moet een vrije ruimte zijn om het natuurlijke of begeleid werpen te vergemakkelijken.
	Kraamhokken waarin de zeugen zich vrij kunnen bewegen, moeten voorzien zijn van een bescherming voor de biggen, bv. een zeugenbeugel.
Specifieke voorwaarden voor rundvee	Geen gebruik van BST bij melkkoeien. Geen gebruik hormonale of andere preparaten om de vleesproductie te verhogen
5. Uitrusting en hygiëne	
Zijn er voorzieningen om bij het betreden van de infrastructuur door derden insleep van contaminaties te voorkomen?	Volgende maatregelen kunnen genomen worden om insleep van contaminaties te voorkomen: - Propere laarzen of overschoenen, schorten, overalls, ... (eventueel wegwerp) - Lavabo om handen te wassen - Voetbad of mat met toegelaten ontsmettingsmiddel (aan in- en uitgang bedrijf of stal, aan omkleedlokaal of hygiënesluis, ...) - Omkleedlokaal
Zijn er voorzieningen om insleep van contaminaties te voorkomen?	Laad- en losplaatsen van dieren moeten verhard zijn en gemakkelijk te reinigen en te ontsmetten zijn
Is er een vaste bewaarplaats voor krenge?	Een afgedekte ruimte met verharde ondergrond.
Zijn er voldoende voorzieningen aanwezig om de infrastructuur te reinigen en te ontsmetten?	Er dient watervoorziening te zijn voor de reiniging. Reinigings- en (enkel toegelaten) ontsmettingsmiddelen moeten gebruikt worden volgens de gebruiksvoorschriften van de fabrikant. Er dient reinigings- en ontsmettingsmateriaal en erkende reinigings- en ontsmettingsmiddelen aanwezig te zijn voor de vervoermiddelen (enkel voor varkens en vleeskalveren)
Geeft het bedrijf en zijn infrastructuur de indruk regelmatig gereinigd en ontsmet te worden?	Volgende installaties moeten regelmatig gereinigd worden: - Stallen en hokken na afvoer van de dieren - Laad- en losplaatsen van de dieren - Krengebewaarplaats - Alle materiaal dat in aanraking komt met dieren - Specifieke apparatuur (melkinstallatie, voedersystemen, drinksystemen) - Mest, voederresten, waterresten moeten regelmatig verwijderd worden, voederopslag en voederkribben/-hekken moeten proper zijn

Wordt er aan ongediertebestrijding gedaan?	Er moet in afdoende mate aan ongediertebestrijding (ratten, muizen, vliegen,...) gedaan worden.
	Ongediertebestrijdingsmiddelen moeten op een veilige manier gebruikt en bewaard worden zodat contaminaties van de dieren en dierlijke producten voorkomen worden.
Worden de dieren proper gehouden?	Voor melkvee (en geiten, schapen en paarden): - De uier dient proper gehouden te worden evenals de ligbedden. - Voor het melken dient de uier en de spenen gereinigd te worden, eventuele ontsmettingsmiddelen dienen geregistreerd te zijn. - Dieren die naar het slachthuis worden afgevoerd dienen voldoende proper te zijn.
Worden gevaarlijke producten zoals pesticiden, insecticiden, ... op een veilige plaats bewaard?	Pesticiden en insecticiden... dienen in een fytolokaal of -kast bewaard te worden welke aan volgende voorwaarden moet voldoen: - uitsluitend gewasbeschermingsmiddelen worden hierin bewaard in de oorspronkelijke verpakking en met het oorspronkelijke etiket. - op slot. - met doodshoofd, 'vergif' en in geval van een lokaal: 'geen toegang voor onbevoegden' op vermeld. - goede verluchting en verlichting (etiketten goed leesbaar).
Wordt afval verwijderd?	Bedrijfsafval (van het veebedrijf) moet gescheiden bewaard en regelmatig afgevoerd worden
Melk	Voor het melken moet de melk gecontroleerd worden op organoleptische (geur, smaak, kleur,...) en fysisch-chemische afwijkingen.
	Het melklokaal en -tank lokaal moeten zodanig gelegen zijn dat verontreiniging van de melk zoveel mogelijk beperkt wordt.
	Zaken die zeker proper dienen gehouden te worden: - plaats waar gemolken wordt - melkhuisje/tanklokaal - melkkoeltank
	De melk moet bewaard worden bij een maximum temperatuur van 6°C tijdens maximum 72uur.
	Voor de melkers en bedieners van de melkinstallatie moet er een (jaarlijks hernieuwd) gezondheidsattest aanwezig te zijn .
	Er moeten dicht bij de melkinstallatie voorzieningen te zijn waar de melkers hun handen en armen kunnen wassen.
	Er moet een afscheiding zijn tussen de verschillende diersoorten (indien van toepassing).
	De luchtverversing in het tanklokaal en melkhuisje dient van buitenaf te komen (niet vanuit de stallen!).
	Indien van toepassing moet het ontsmetten van de spenen gebeuren met een geregistreerd product.
	Er moet een behoorlijke afscheiding zijn tussen de plaats waar gemolken wordt en de mestvaalten/toiletten. Er moet aandacht besteed worden aan de goede werking van de melkapparatuur en de koeltank door o.a. Opvolging van de kiem- en celgetallen bekomen uit de kwaliteitscontrole van de melk.

6. Transport (enkel van toepassing voor veehouder die zelf dieren vervoert)	
Heeft de verantwoordelijke een toelating als vervoerder?	De verantwoordelijke voor het transport dient een toelating als vervoerder te hebben, dit is niet vereist als de afstand <50 km bedraagt of als het om transport in het kader van seizoensgebonden beweiding gaat.
Heeft de verantwoordelijke die zelf de dieren vervoert een getuigschrift van vakbekwaamheid?	Als een toelating als vervoerder vereist is dient de verantwoordelijke ook een getuigschrift van vakbekwaamheid te bezitten.
Heeft de verantwoordelijke een gekeurd vervoermiddel?	De verantwoordelijke dient over een gekeurd vervoermiddel te beschikken, dit is niet nodig voor lichte aanhangwagens.
7. Traceerbaarheid, registers en documenten	
Algemeen	Bijhouden van een register IN/UIT, alle dieren/producten (oa. (ruw)voeders, grondstoffen, bestrijdingsmiddelen, ...) die op het bedrijf toekomen of het bedrijf verlaten moeten geregistreerd worden. Auditrapporten, certificaten, verslagen DGZ, ...
Identificatie en registratie	Toelatingen/erkenningen/gezondheidskwalificatie.
	Paspoorten.
	Register van het beslag (in het kader van I&R controle).
Diervoeder en water	Bijhouden van de aangekochte voeders (bvb. door klassering van de aankoopfacturen in een map, volgende gegevens dienen gekend te zijn: welk voeder, hoeveelheid, leverancier + datum, lotnrs).
	In geval van bedrijfseigen diervoeder: analysecertificaten voor PCB's in vismeel en dierlijke eiwitten, ...
	Register van bedrijfseigen mengvoeder (productiedatum, hoeveelheid, gebruikte grondstoffen).
	Teeltfiche (of alternatief) van het bedrijfseigen ruwvoeder met behandelingen met gewasbeschermingsmiddelen en toedieningen.
	Bijhouden van de aangekochte grondstoffen en de productie van bedrijfseigen ruwvoeder (bvb. door klassering van facturen, etiketten, certificaten, leveringsbonnen, ... in mappen).
	Registreren van de leveringen van ruwvoeder tussen landbouwers (leveringsdatum, omschrijving, naam/adres leverancier-landbouwer, hoeveelheid).
	Bijhouden van aangekochte bestrijdingsmiddelen en meststoffen (eventueel door klassering van facturen/leveringsbonnen in map). Bewaren wateranalyses
Diergezondheid	-Contract met de bedrijfsdierenarts, in geval van bedrijfsbegeleiding: contract bedrijfsbegeleidende dierenarts, 4maandelijkse evaluatie- of bezoekrapporten chronologisch bijhouden.
	Varkens: Aujeszkyvaccinatie: rapporten en vaccinatieschema.
	Rundvee: Register bijhouden van de resultaten van de onderzoeken.

	Geneesmiddelenregister (iedere 2 maand gesigneerd door de (bedrijfsbegeleidende) dierenarts indien er een voorraad aanwezig is voor 2 maanden): toedienings- en verschaffingsdocumenten, kopie voorschrift, gerangschikt op datum en doorlopend genummerd.
	Attesten voor het verhandelen van dieren in de wachttijd (niet vereist voor kalveren <30 dagen en biggen <25kg)
	Aangiftebewijzen van particuliere slachting.
Uitrusting en hygiëne	Bijhouden van de aangekochte reinigings- en ontsmettingsmiddelen (eventueel door klassering van facturen/leveringsbonnen in map).
	Bewaren van alle mogelijke analyses.
	Melkvee: register van spray/dipmiddelen.
	Melk: bewaren van resultatenbulletins van de kwaliteitscontrole van de melk.
	Medisch attest veehouder/personeel.
Transport	Rundvee: register per vervoerde diersoort.
	Varkens: Laad- en losbonnen.
	Ontsmettingsregister van de voertuigen.
8. Meldingsplicht	
Weet de verantwoordelijke wat de meldingsplicht inhoudt?	Indien er onverklaarbare symptomen optreden zoals vermindering in groei of vruchtbaarheid, speekselafscheiding, koorts, ... moet de bedrijfsdierenarts gewaarschuwd worden. Dit moet ook gebeuren wanneer een product (melk, vlees, eieren) wat behandeld is of schadelijk is voor de consumptie toch in de voedselketen terechtgekomen is (vb. melk met antibiotica die opgehaald is door de melkfabriek). De veehouder moet dan onmiddellijk de PCE verwittigen van de provincie. Wanneer diervoeder ongeschikt is (te hoge gehalten van bepaalde stoffen, het voeder kwalitatief niet in orde) moet eveneens de PCE verwittigd worden → "Formulier voor exploitanten van de sector van de primaire dierlijke productie"
In geval van een aangifteplichtige ziekte, wordt de meldingsplicht vervuld door de dierenarts of de verantwoordelijke?	Aangifteplichtige ziektes zijn: - Varkens: boutvuur, hondsdolheid, miltvuur, varkenspest, mond- en klauwzeer, afrikaanse varkenspest, ziekte van Teschen, brucellose, trichinose, blaasziekte - Rund: boutvuur, hondsdolheid, miltvuur, blauwtong, runderpest, mond- en klauwzeer, rift valley fever, BSE, tuberculose, brucellose, leucose, besmettelijke pleuropneumonie, nodulaire dermatose, sarcoptes en psoroptes schurft, trichomoniasis en vibriose, vesiculaire stomatitis De bedrijfsdierenarts moet onmiddellijk verwittigd worden, die op zijn beurt de PCE van de provincie verwittigt.